

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення виконавчого комітету
Кіровоградської міської ради
" 10 " грудня 2013
№ 671

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо функціонального навчання населення міста з питань
захисту та дій в умовах надзвичайних ситуацій
на 2014 рік**

Забезпечення готовності міської ланки системи цивільного захисту (далі - ЦЗ) до проведення ефективних заходів захисту населення при виникненні надзвичайних ситуацій, у тому числі можливих терористичних актів, а також до переходу з мирного часу на особливий період планується та здійснюється на підставі реальної оцінки стану справ, вірогідності виникнення можливих надзвичайних ситуацій і досвіду роботи за минулі роки, виходячи з головних завдань ЦЗ на 2014 рік.

Для прискорення впровадження статей 39-42 Кодексу цивільного захисту України, п.3 ст. 36 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", постанов Кабінету Міністрів України від 26 липня 2001 року № 874 "Про удосконалення системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації керівних кадрів і фахівців у сфері цивільного захисту", від 26 червня 2013 року №444 "Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях", від 26 червня 2013 року №443 "Про затвердження Порядку підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту", становлення і забезпечення функціонування в місті сучасної системи цивільної безпеки – Кіровоградської міської ланки обласної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, спроможної ефективно діяти за призначенням в умовах загрози і виникнення будь-яких надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, можливих терористичних проявів, з метою поліпшення якості навчання населення вміню діяти у разі виникнення надзвичайної ситуації:

1. Здійснювати навчання працівників (населення) на підприємствах, в установах та організаціях діям у разі загрози та виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, залежно від ступеня їх участі у виконанні завдань ЦЗ відповідно до вимог Порядку здійснення підготовки навчання на підприємствах, в установах та організаціях до дій при виникненні надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, затвердженого наказом МНС України від 23 квітня 2001 року № 97 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 червня 2001 року за № 482/5672, спираючись на «Організаційно-методичні вказівки з підготовки працюючого населення до дій у надзвичайних ситуаціях», затверджених головою ДСНС України 19 вересня 2013 року № 02-10281/164.

2. Здійснювати навчання працівників (населення) за відповідними групами:

- особи керівного, командно-начальницького складу ЦЗ;
- посадові особи державних органів управління у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;
- фахівці, на яких поширюється дія законів України у сфері ЦЗ;
- студенти, учні та вихованці закладів освіти;
- працівники підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, які входять до складу формувань ЦЗ та об'єктових аварійно-рятувальних служб;
- працівники підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, які не ввійшли до складу формувань ЦЗ та об'єктових аварійно-рятувальних служб;
- населення, яке не зайняте у сферах виробництва та обслуговування.

3. Проводити навчання у сфері ЦЗ та підготовку населення до дій у надзвичайних ситуаціях:

- в навчально-методичному центрі цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Кіровоградської області (НМЦ);
- на Кіровоградських міських курсах II категорії НМЦ;
- у галузевих закладах післядипломної освіти, сертифікованих встановленим порядком на право проведення функціонального навчання у сфері ЦЗ;
- за місцем навчання, роботи та проживання.

3.1 При навчанні посадових осіб ЦЗ та органів місцевого самоврядування у сфері захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру застосовувати законодавчі, нормативно-правові, організаційно-розпорядчі, плануючі документи з організації і проведення заходів ЦЗ з урахуванням завдань мобілізаційної підготовки та цільової мобілізації, для удосконалення практичних навичок при виконанні функціональних обов'язків у межах повноважень щодо захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

3.2 Проводити підготовку осіб керівного складу ЦЗ за місцем роботи під час установчих зборів у складі навчальних груп згідно з відповідним планом. Тематику занять, яка відпрацьовується під час зборів, визначати керівником об'єкта, виходячи зі специфіки виробництва, екологічної та техногенної обстановки в місті, з досвіду праці за минулий рік та із завдань з цивільного захисту на наступний рік, і затверджувати (погоджувати) з начальником управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення Кіровоградської міської ради.

3.3 Вважати пріоритетними напрямками в освітній галузі з підготовки учасників навчально-виховного процесу до дій у надзвичайних ситуаціях:

- а) у загальній середній освіті:
 - сприяння поширенню військово-шефської роботи з метою організації спільних заходів щодо виховання у молоді товариських почуттів та якостей під час проведення Всеукраїнської гри-випробування "Котигорошко", змагань оборонно-масової та рятувально-прикладної спрямованості за програмою

“Школа безпеки”, інших форм позашкільної роботи з пожежної безпеки, безпеки дорожнього руху, екологічної освіти;

посилення контролю з боку адміністрацій загальноосвітніх навчальних закладів за процесом викладання предмету "Захист вітчизни", "Основи здоров'я", запровадження за допомогою органів управління у справах цивільного захисту та з питань надзвичайних ситуацій державної пожежної охорони для вчителів додаткових форм навчання основам техногенної та пожежної безпеки;

практичне закріплення знань, отриманих учнями протягом навчального року, щодо дій у надзвичайних ситуаціях, відпрацювання їх в ході Дня цивільного захисту, який буде проведено в загальноосвітніх навчальних закладах в квітні 2014 року, напередодні літніх канікул;

б) у дошкільній освіті:

виконання вимог базового компонента дошкільної освіти і спрямування на формування достатнього та необхідного рівня знань і умінь дитини для безпечного перебування в навколишньому середовищі, елементарних норм поведінки у надзвичайних ситуаціях і запобігання пожежам від дитячих пустощів з вогнем;

проведення у квітні 2014 року Тижня безпеки дитини для практичного відпрацювання дій щодо реагування на надзвичайні ситуації.

Проведення з працівниками у дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах об'єктових тренувань під час Тижня безпеки дитини та Дня цивільного захисту.

3.4 Навчання працюючого населення здійснювати безпосередньо на підприємстві, в установі, організації згідно з програмами підготовки працівників до дій у надзвичайних ситуаціях, а також під час проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту.

3.5. Здійснювати підготовку працівників підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності, які входять до складу формувань ЦЗ та об'єктових аварійно-рятувальних служб, шляхом:

підвищення кваліфікації за цільовим призначенням командно-начальницького складу і фахівців, які залучаються до організації та проведення робіт з дегазації, дезактивації територій, об'єктів, до хіміко-дозиметричного контролю, а також оперативного складу служб (за загальною тематикою) на Кіровоградських міських курсах II категорії НМЦ;

проведення занять з особовим складом формувань за місцем роботи (за програмами спеціальної підготовки);

взяття участі у спеціальних об'єктових навчаннях і тренуваннях з питань цивільного захисту;

проведення на об'єктах підвищеної небезпеки щорічно, додатково протиаварійних тренувань.

3.6 При підготовці командно-начальницького складу особливу увагу звернути на:

вироблення умінь з підтримки підлеглих формувань, служб у готовності до їх застосування;

організацію виконання завдань за призначенням, управління формуваннями, службами при проведенні аварійно-рятувальних та інших

невідкладних робіт. Заняття за спеціальною тематикою об'єктам підвищеної небезпеки розробляти з урахуванням конкретних виробничих умов і відповідних чинних нормативно-правових актів у сфері охорони праці, цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій.

3.7 При підготовці працівників підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, які не увійшли до складу формувань ЦЗ та аварійно-рятувальних служб, приділяти увагу:

формуванню належного обсягу знань щодо захисту життя та здоров'я в екстремальних ситуаціях, надання само- та взаємодопомоги;

виконанню комплексу заходів щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій на виробництві, виходячи з функціонального розподілу обов'язків між працівниками підприємств, установ та організацій;

вивченню основних способів дій з урахуванням ступеня відповідальності кожного працівника відповідно до планів реагування на надзвичайні ситуації, локалізації і ліквідації аварій (катастроф), виходячи зі специфіки виробничого процесу на підприємствах, в установах та організаціях.

4. Спеціальні об'єктові тренування з питань цивільного захисту зі спеціалізованими службами і формуваннями цивільного захисту та органу управління ними (спеціальні тренування) проводити щороку тривалістю від 4 до 8 годин на підприємствах, в установах та організаціях, які в установленому порядку створили такі служби і формування.

Спеціальні об'єктові тренування з питань цивільного захисту у перший рік трирічного періоду об'єктової підготовки проводити, як роздільні, за планами і під керівництвом відповідних керівників спеціалізованих служб і формувань цивільного захисту та органу управління ними.

На другий рік для відпрацювання взаємодії між ними та досягнення злагодженості дій з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації провести спільні тренування під керівництвом особи, яка у разі надзвичайної ситуації виконує на підприємстві, в установі та організації функції керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

На завершальному етапі трирічного циклу об'єктової підготовки працівників з цивільного захисту, з метою визначення в цілому готовності підприємства, установи та організації до реалізації планів реагування на надзвичайні ситуації, локалізації і ліквідації аварій, цивільного захисту на особливий період, проводити спеціальні об'єктові навчання з питань цивільного захисту.

5. Завідувачу Кіровоградських міських курсів II категорії НМЦ з метою організації підготовки населення до дій у разі загрози та виникненні надзвичайних ситуацій, підтримуючи подальше формування масової культури безпеки та готовності до дій в умовах надзвичайних ситуацій:

забезпечити виконання Плану-графіку проведення на підприємствах, в установах, організаціях м. Кіровограда спеціальних об'єктових навчань, тренувань з цивільного захисту та протиаварійних тренувань на потенційно-небезпечних об'єктах, а також Плану комплектування;

провести збір-нараду з представниками суб'єктів господарювання з метою доведення до них витягів із затверджених Плану комплектування та Плану - графіку проведення на підприємствах, в установах, організаціях м. Кіровограда спеціальних об'єктових навчань, тренувань з цивільного захисту та протиаварійних тренувань на потенційно-небезпечних об'єктах та обговорення єдиних вимог щодо навчання населення з питань цивільного захисту (до 30 грудня 2013 року);

забезпечити протягом 2014 року регулярне проведення інструктивно-методичних нарад з педагогічними працівниками курсів, на яких розглядати питання щодо організації підвищення кваліфікації у сфері ЦЗ за новим змістом, структурою та тривалістю навчання, удосконалення складових функціонального навчання (навчальних програм, системи контролю знань і умінь слухачів, тощо);

надавати практичну допомогу управлінню освіти Кіровоградської міської ради в організації підготовки та проведенні "Дня цивільного захисту" і "Тижня безпеки дитини";

надавати всебічну консультаційно-методичну допомогу спеціалізованим службам ЦЗ, забезпечувати підготовку їх посадових осіб відповідно до спеціалізації;

взяти участь у проведенні огляду-конкурсу на:

а) кращу навчально-матеріальну базу з цивільного захисту серед об'єктів господарської діяльності (до жовтня 2014 року);

б) кращий навчально-консультаційний пункт (до 15 листопада 2014 року).

З метою підвищення якості навчального процесу та на виконання вимог пункту 21 постанови Кабінету Міністрів України від 26 липня 2001 року № 874 "Про удосконалення системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації керівних кадрів і фахівців у сфері цивільного захисту", частини третьої пункту 6.5 Типового положення про територіальні курси, навчально-методичні центри цивільного захисту та безпеки життєдіяльності, у редакції наказу МНС України від 27 серпня 2012 року № 1143, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25 вересня 2012 року за № 1647/21959, закріпити за міськими курсами II категорії НМЦ (за згодою керівників підприємств, установ, організацій):

захисну споруду № 454 Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка;

диспетчерський пункт Кіровоградського водопровідно-каналізаційного господарства ОКВП "Дніпро-Кіровоград";

навчально-виховний комплекс загальноосвітньої школи № 34;

навчально-виховний комплекс дитячого дошкільного навчального закладу № 46;

техніку та засоби для знезараження Кіровоградського міжрайонного управління ГУ Держсанепідслужби в Кіровоградській області.

6. Головам районних у місті Кіровограді рад, виконкомів розпочати навчальний рік у системі цивільного захисту з проведення установчих зборів, в ході яких підвести підсумки і обговорити проблемні питання 2014 навчального

року, та провести практичні заняття щодо виконання обов'язків посадовими особами у складі оперативних груп з надзвичайних ситуацій.

На виконання доручення Кабінету Міністрів України від 04 червня 2002 року № 2048/1, яким затверджено План удосконалення системи навчання керівного складу місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у сфері цивільного захисту:

продовжити проведення періодичної атестації осіб, які професійно займаються питаннями цивільного захисту, охорони праці та екологічної безпеки, а також керівників підприємств, установ та організацій, на яких поширюється дія законів у сфері цивільного захисту;

обов'язково залучати при проведенні навчань та тренувань на об'єктах господарської діяльності до виконання заходів із запобігання та реагування на надзвичайні ситуації членів комісій з питань техногенної та екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій об'єктового рівня, посадових осіб служб ЦЗ;

для організації навчання населення, яке не зайняте у сфері виробництва та обслуговування, на міських курсах цивільної оборони мати і використовувати інформаційно-навчальні матеріали щодо правильних дій в умовах надзвичайних ситуацій.

8. Начальнику управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення Кіровоградської міської ради:

забезпечити повне виконання планів проведення комплексних об'єктових навчань, тренувань з відпрацюванням планів реагування на надзвичайні ситуації;

організувати прес-конференції по інформуванню населення про заходи, які проводяться в місті, щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

висвітлювати у засобах масової інформації діяльність органів місцевого самоврядування з питань забезпечення функціонування системи захисту населення і здійснення заходів щодо запобігання аваріям, катастрофам та їх локалізації, зменшення збитків від стихійного лиха, інформувати населення про правила поведінки в екстремальних ситуаціях і надання допомоги постраждалим;

спрямовувати пропагандистську роботу на аргументоване роз'яснення державної політики, направленої на реалізацію завдань у сфері цивільного захисту, захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, запобігання цим ситуаціям та реагування на них, ліквідацію їх наслідків.

Заступник начальника управління з питань
надзвичайних ситуацій та
цивільного захисту населення
Кіровоградської міської ради

О.Гненний